

10.10.2012

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Asia: Professoriliiton järjestöpäällikkö Raija Pyykkö eduskunnan sivistysvaliokunnan kuultavana 10.10.2012 hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yliopistolain 49 §:n väliaikaisesta muuttamisesta HE 98/2012.

Eduskunnan sivistysvaliokunta on tarjonnut Professoriliitolle mahdollisuutta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi yliopistolain 49 §:n väliaikaisesta muuttamisesta HE 98/2012.

Indeksileikkaus vaarantaisi yliopistojen pitkäjänteisen toiminnan

Hallitus esittää, että yliopistolakia muutettaisiin siten, että vuonna 2013 ei yliopistoille osoitettavaan talousarvion määrärahaan tehtäisi yliopistoindeksin mukaista vuotuista korotusta. Yliopistoindeksi sisällytettiin uuteen yliopistolakiin turvaamaan pitkäjänteinen yliopisto-opetus ja tutkimus. Yliopistoindeksillä haluttiin turvata yliopistojen määrärahojen riittävyys myös huonoina aikoina. Nyt kuitenkin jo kuluvan vuoden yliopistoindeksin puolitus on aiheuttanut yliopistoille vaikeuksia. Professoriliiton mukaan nyt esitetty leikkaus on myös vastoin hallitusohjelmaa, jossa yliopistojen rahoitus luvattiin turvata.

Lakiesityksen perusteluissa todetaan, että kertaluonteisesti toteuttavan yliopistoindeksin jäädyttämisen ei arvioida vaarantavan yliopistojen pitkäjänteitä toimintaa. Tällaiselle arviolle ei ole perusteita. Professoriliiton näkemyksen mukaan nyt tehdyn esityksen toteuttaminen toisi lisää vaikeuksia koko yliopistolaitokselle.

Yliopistojen tilavuokrat on sidottu indeksiin, mutta yliopistojen rahoitus ei nousisi indeksin mukana. Tämä on yliopistojen toiminnan kannalta kohtuutonta. On myös mahdollista, että ensi vuonna yliopistoissa yleistyisivät irtisanomisiin tähtäävät YT-menettelyt. Indeksileikkauksella olisi siten vakavia henkilöstöpoliittisia seurauksia.

Yliopistouudistus tulee merkitsemään tappiota yliopistoille

Yliopistoindeksi luotiin korvaamaan yliopistoille kustannustason nousua. Yleinen ansiotasoindeksi on vaikuttanut yliopistoindeksiin noin 2/3. Työmarkkinoiden ns. raamisopimuksen perusteella valtiolla ja yliopistoissa vuonna 2013 palkankorotukset ovat kustannusvaikutuksiltaan samansuuruiset. Tietävästi valtiolla palkankorotukset budjetoidaan virastoille, mikä on aivan oikein. Oletettavaa on, että jos yliopisto olisivat edelleen valtiollisia, myös niille budjetoitaisiin palkankorotusten kustannusvaikutukset. Nyt yliopistot joutuvat vastaamaan kustannusten nousuun olemassaolevasta rahoituskehiksestään. Tilanne näyttää muodostuvan siis yliopistoissa olennaisesti huonommaksi kuin valtiolla.

Nyt ehdotettu indeksileikkaus jäisi myös rasittamaan yliopistojen taloutta pysyvästi, koska se vaikuttaisi tulevien vuosien laskentapohjaan.

Koulutukseen ja tutkimukseen on panostettava

Aikaisemmin, kun Suomella on ollut taloudellisesti huonoja aikoja, koulutuksen ja tutkimuksen rahoittamisen tärkeys on ymmärretty paremmin. Tutkimuksen voimavarakehityksessä voidaan tehdä vertailuja myös lähialueisiin. Tietyvästi Ruotsin valtio panostaa lähiaikoina voimakkaasti tutkimuksen voimavaroihin. Siellä siis tilanne nähdään eri tavalla kuin Suomen budjettivalmistelussa. Sekä Ruotsissa että Suomessa yliopistot ovat tutkimuksen keskeisiä toimijoita.

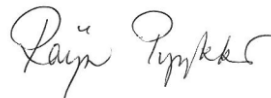
Koulutuksen ja tutkimuksen rahoittaminen on investointia tulevaisuuteen. Suomi voi menestyä vain korkeatasoisella osaamisella.

Edellä mainituilla perusteilla Professoriliitto esittää, että vuotta 2013 koskevaksi ehdotetusta yliopistoindeksin jäädyttämisestä luovutaan.

Professoriliitto - Professorsförbundet r.y

Maarit Valo
puheenjohtaja

Raija Pyykkö
järjestöpäällikkö